

LEONTODO

N-ro 38

... de la ...
li estas tre entuziasma kaj tuta
kaj lavis tre fortan responde
Tio estas kvalitita de sia k
... de la ...

... de la ...
... de la ...
... de la ...

GENEVA BATALO

LAŬ LA VOJO DE BETHUNE

... de Bethune (Belgio): En la
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune

... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune
... de Bethune

... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...

... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...

... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...

... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...

... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...
... de la ...

MAJ.
1968

次第に具体化する大会準備

—オ55回日本大会(札幌)に全力を!—

オ55回日本エスペラント大会のための Organiza Komitato は昨年
末毎月オ3日曜日札幌市大通りテレビ塔ニ階グリラで、おしゃべり会を
かねて開かれてきましたが、最近、時期接近と共に、月2回開催の提
案が出、4月から実施しております。オ3日曜日には今迄通りテレビ塔
にて、オ1日曜日には場所をかえて開いています。いつの日も11
時からとし、まず大会の打合わせ、そのあと bablado。会議も bablado。
どなたでも出席 発言は自由ですので、遠慮なく御参加下さい。
全員が komitatanoj として、大会準備に全力をあげましょう!

4月7日には オで開會。komitato, bablado のあと 現地
の s-ano, D-ro オの空内で市内、冬枯れの青葉公園へ promenado。
冬も緑のトクサ 鳥の群がる木々の梢を眺め、喫茶店 公園に一般
して別れました。4月21日には恒例のテレビ塔会合、各地から
来る出席、最近の討議内容は、

1. Secul の Prof. 金形京の件。 外人参加のオ-号の
彼は、金銭問題も解決、入国できそうとのこと。Midori no Mari-
mo に興味があるそうです。
2. Simpozio pri PACO kaj Homoj Rajtoj
UEA (世界エスペラント協会) は国連、ユネスコとの協力を
常に力を注いでいますが、今年の世界人権宣言20周年、
「人権の年」についても、organo でその意義を大いにうた
えています。これに応じて、今大会でも各方面の人々
を報告者として Simpozio pri PACO kaj Homoj Rajtoj を

同じことの提案が東京のS-ano 伊東三郎からあり、色々考慮の結果、大会プログラムの最尾につけ加えることとなりました。ESP-UJO内外の意向等に報告者となっていたため今交渉中です。

3. 観光案内“北海道”発刊!

カラー写真11枚、白黒12枚入りの *luksa turisma prospekto* で、北海道観光連盟の版を使います。本文のESP訳は完了。あと広告を入れた印刷にかかるばかりになりました。大会参加者に配り、残り(本年望春に60円位で売る)ことになりましょう。どうぞ *skifondaj amikoj* に送って下さい。

4. Kongreso Programo 具体化.

いよいよ具体的討議に入り、音楽効果、*Sapporo Vespero*、*Ujo* など各、担当がとりかかっています。

5月には小樽と札幌で - kunsido 予定.

5月5日(日) 小樽市花園東3のIT *Ujo* の管轄にて。 [本音持参のこと]

5月19日(日) 恒例のテレビ塔ニ階ゲリル(札幌市大通)

いずれも午前11時から。前半は *Organiza Komitato* としてオ
5日大会の打合わせ *Japane* です。通譯なくおいて下さい。こゝでは委員の
資格-色々やまはしいことはいません。HEL委員会がO.K.として責任をもち
ますが、出席、発言は全HEL-anojに開放されています。ついでに行
われる *babilado* は *lingva ekzerco* を兼ねて *prefero esp-e*
ですが、なれない方は、だまっておいて、*rajbaroj antaŭuloj*
が何かと説明してくれるでしょう。「会話にはまだなれない
から」など心配せず、おいて下さい。

Japan Kongreso 成功への布陣を 第32回 北海道大会で!

今年の北海道大会は昨年大会の決定により札幌で、55-a
Japan Kongresoの準備を主として開くことになりました。北海道
のEsp運動の発展も、Japan Kongresoの成功も、カギは我々一人
一人の協力です。ふるって御参加下さい。

とき 5月26日 9時 受付開始

ところ 札幌市北1西1 札幌市民会館3号室

参加費 300円(昼食、写真代共)

学生 100円

欠席参加 100円

Programo 大会議事の外、年論、研究発表、余興として
ĥoro, teatraĵo なども例年のように各地方会
で御用意下さい。

申込先 小樽市奥沢5丁目142 石黒実、又は各地方会、
当日会場でも受け付けます。

[会員消息]

- S-ro 野元哲浩 千才高校から 札幌旭丘高校へ転勤
 ・ 那須博文 秋山廣生館高校支店より 木社(札幌)へ転勤
 F-ino 下出陽子 苫小牧から 虻田郡厚知安町北4丁目4へ
 S-ro 中西隆嘉 自衛隊東千才部隊から 第4部隊に転属
 (帯広市西15条南16丁目22番地)

Bonvolu kontaktigi, lokaj gesamideanoj!

VIVO KAJ MORTO DE WIEDERBOREN

Orig.C. Conterno Guglielminetti

Trad. Osamu Nada

Tiun infanon ni deziris dum jaroj. Kaj, kiam liaj verd-oraj okuloj malfermiĝis al senvarma suno de februara mateno, ni pensis, ke li estas vere mirinda.

Ni ne plu estas junaj, kaj enpense ni akcelis la disvolviĝon de la vivo, kvazaŭ ni povus per nia deziro plirapidigi lian kreskadon: aliflanke, pro edukaj konsideroj, ni ne volis rigardi lin kiel miraklinfanon, kaj superestimi liajn unuajn sukcesojn. Sed nia patrina koro ekstazis kiam li, dujara, komencis malpurigi perfoliojn per akvofarboj (kun evidenta prefero por akvo); tamen, nia edzo, pli virece, diris: "Nu, ne kredu nun, ke vi naskis pentriston, kaj lavu al li la manojn".

La afero kun la farboj tamen marŝis. Nia stulo ne perdis entuziasmon, tagon post tago: male! "Pentiloj!" li pretendis ĉiumatene post kafo-lakto, kaj li restis kvieta almenaŭ dum tuta horo, ĝis la trotis al mi kun folioj en ruĝ-verd-flavaĵoj manetoj:

"Vidu panjo, kion mi pentis: tio estas fiŝo, tio vetulo tio dometo..."

Kiam li fiere montris al mi bluan makulon kun ruĝaj apendicoj traŭritan de strioj el ne-difinebla koloro, dirante, ke tio estas maljuna fiŝkaptisto, mi ne rezistis al la tento: mi enkadrigis la bildon kaj pendigis ĝin en nia salono. Efektive, inter moderna meblaro tiu gaja kolormakulo ne malindis. Ankaŭ nia edzo, post iom da grumblado pri molkoraj, patrinoj, akceptis la fakton.

La bona Dio, aŭ la hazardo, kondukis al ni, tiun vesperon, mian amikino Julian. Julia kaj ŝia edzo estis pretigantaj

「ワイルドボレンの生涯と死」

原作 C.コンテル・ググリェルミネリ
訳 瀧 治

数年の間、私達は友人の子供が欲しいと思つていました。父は2人の子に赤毛がいた金色の心と母が熱の多い二月の朝の太陽に死なせたとはいふに日赤1人とに赤毛の子で"こと"と思つたものです。

私達はもう若くありません。思うに私達が彼の人生の展開を間違へたやうです。幸で私達の望みは7歳で彼の成長を止めることができたかのように。せし一方、父のその教育のことを考えると、彼は奇跡の子であると思われ、最初の彼の成功をかりがらたりにしては預け手を入れました。"わい、いかに早く父の子は靴を履き水泳の道具でもごしはじめると、母親としての私の心は有頂天になりました。"と云う父は、父は1期を「エド、お前が画家と生人になり」と思つたらしいです。を流しやりに「よい」と云うやうにやりました。

でも父のことは、父は心で鬱々としたのです。私達のわがわがの子は毎日に熱中して居ました。幸で反対に「エド、靴履けなさい」

彼は毎朝、コーヒー牛乳と飲んだ後に靴履きをはきかきした。父は話とどいつか、でも靴履きで遊んで居ました。赤毛と黄色の毛線とをよこせに、その子に靴履きをばたいて私の方にちよこらば歩いてくるまで時間は、

「エド、何よかいたのぞいて。ニホが、お前が、ニホまは、ニホおうす」
彼が自慢うに、ニホは毎年の教師だ、と云いながら、いよいよの赤い色の線が交差し、赤い色どられに青い（おのうまの色、私に見せてくれた時、私がお前を頼りに持つて来た子で居ました。私がお前を額に入れた間にわけてあげた。実際、モダンな家具の間では、父の足かきの色は、お前が思つて来た。夫と私の靴履きの色、いかにわがわがで居たあと、父の筆尖と記した。

その晩、エドが私達の家に訪ねて来たのは、私達に深い神様の、お前をばたいての足かき、父はとも、偶然だったのだ。

novan domon. Ĝi inspektis la nian per kritika okulo.

"Novaĵo!", ŝi ekkriis.

"La bildo. Tiu bildo. Kio vi kaperis ĝin?"

Nu, Julia estas tre ekvilibra persono kaj admirinde justa patrino. Ĝi neniam estus enkadriginta... Mi hontis.

"En Germanujo", mi rapide elĵetis, turnante al mia edzo peteman rigardon. Mia edzo sentis kompaton al mi, kaj helpe subtenis:

"Jes, dum nia lasta vojaĝo en Germanujo".

"Kaj kiu estas la pentristo?"

Mi pafis, post neperceptebla hezito, parafrazon el la nomo de mia filo:

"Wiederboren".

"Ha", diris Julia, kiu tre kompetentas, laŭ ŝi, pri arto moderna, "mi konas".

Kompreneble ŝi konis Wiederboren. En tiu momento mea, li sidis sur ŝia dekstra genuo kaj gravvieni suĉis ĉokoladon.

Mia edzo komencis amuziĝi:

"Tiu bildo apartonas al nova germana skolo. Ĝi prezentas maljunan fiŝkaptiston. Ĉu vi vidas? Ĝi havas sensaĉiojn... nu jes, sensaĉiojn..."

Ĝi-foje helpis mi:

"Tiu ĉi skolo, kiun Wiederboren iniciatis, celas doni ne nur superrealajn sentojn de la pentristo, sed la sentojn bildita objekto. Maljuna fiŝkaptisto sentas... nu, la ruĝo estas eksterigo de lia venko-ĝojo en ĉiu taga lukto kun la blua elemento, kaj tiu ĉi brunaĵo... nu... indikas, ke li... ne plu malsatas, ĉar... li mangis la fiŝojn".

"Sed kiel vi aĉetis, kion vi pagis..."

"Ho, nemulte... Li ne estas ankoraŭ tre konata. Ĉu vi scias, li estis... li estis eta kamparano. Foje li sidis ĉe strato-bordo kaj desegnis sur ŝtono per karbo-peceto... Tiam hazarde pasis... hm... Pablo Picasso".

"Ha!", diris Julia, ravita, nerekonante la malnovan historieton.

"Kaj Picasso kondukis lin al Parizo, kaj helpis lin", finis mia edzo. Sed mi jam rajdis sur leono:

"Komence li havis pezajn jerojn. Imagu: en froata mansardo, sen mono, luktanta por sia nova art-koncepto. Perife dum tiu periodo inspiris lin florvendistino, lia sola morala helpo. Ili ankaŭ cikenis kelkfoje. Sed poste ŝi mortis. Ftizo", mi finis, dankante Murgar enpense.

しつわ) エーア夫妻は新しい家とたてい子敷中でした。彼女は家の中をいろいろと物色するのを目で眺めまわしました。

「あら、又か、どうしたの」彼女が声をあげました。

「何にか？」

「宴会、どの宴会。又また、どこで又かと手に入れたの？」

「エーアは赤らついた人で、立派な母親として私は敬服していました。彼女は自分の子供の絵を額にいかたりはしつわにたてしつわ、私は恥ぢました。

「ドイツでよ。」私は夫の方へ肘付けを兼ねる視線と向けたから先に云い放ちました。夫はかわいげなうた、と思つたのでしつわ、私の云ふことと肯定して肘付けてくちまわした。

「又、最近ドイツと旅行した時、買ったものです。」

「ところで誰の作でんですの？」

私は気がつかれはる程度にためらつたあと、息子の名前と云い替へることを思ひつきました。

「ワイルドホルン」

「あら、現代絵画に通じると自負しているエーアが答へられた。

「知っているわ。」

彼女がワイルドホルンを知っているのは、おかしなものです。と同時に息子、つまりワイルドホルンはエーアの若いさげにのりて神妙な顔をしてチョコレートを買つていた人でもす。

夫は黙しおはじめました。

「この絵はドイツの新しい派に属しているのです。これは先いた漁師と表わしていますか。わかりませんか？ 感覚印象……又、感覚印象を肉色しているのです。」

今度は私が肘付けました。

「ワイルドホルンの創作によるこの派は画家の現実と超越した感覚ばかりでなく、描かれた物の感情をも表現することと目的としているの。つまり、この赤は青い背景とともに、漁師の毎日毎日の格闘の勝利の喜びと表現し、この茶色は……ええと……彼がもう……うえと辛いことを表現しているの。やせ……彼が魚を食べたからよ。」

「どうして買ったの？ いくら買った？」

"Ho!", kortuŝiĝis Julia. "Kaj nun?"

"Nun li komencas esti konata. Mi opinias, ke li havas grandan estontecon antaŭ si. Mi pensas, ke, aĉetante lian bildon, ni faris eĉ bonan finanĉan operacion. La valoro de liaj verkoj rapide kreskos", klarigis mi, klopodante forviŝi guste unu el ili de sur mia jupo.

"Mi tre dezirus havi bildon lian por nia nova domo", intermetis la edzo de Julia, allogata de mia lasta frazo.

"Estas malfacile..."

"Kial?"

"Hm...la limo...ĉu vi scias...eksportado de artaj varoj. ..burokratio...permesoj..."

"Ĝed vi, kiel vi povis..."

"Ni kontrabandis"

"Ho, ĉu ne eblas ankaŭ por ni..."

"Ni vidos".

Julia foriris kun sia edzo. Ankaŭ sur ŝia jupo kuŝis ĉefverko de ĉokoladaĵ fingretoj.

Efektive, "ni vidis", kaj, je festotago de Julia, ŝi ricevis, en digna kadro, verkon kun klara subskribo: Wiederboren 1961. Mia filo baptinta ĝin "ĉevalo ~~ganda~~ ganda kun sinjoro supe", kaj al Julia ni klarigis, ke la griz-rozaj makuloj montras la miksitan sentojn de ĉevalo al sia estro, kaj multakva verdo estas enhavo de rajdantanimio.

Post kelkaj tagoj, Julia telefonis:

"Aŭskultu, kara, amiko mia deziras aĉeti varkon de Wiederboren. Ĉu eblas...vi farus al mi personan plezuron..."

Tiel komencis vendiĝi la bildoj de Wiederboren. Ni malfermis ŝpar-libreton. Mia edzo malaprobis. Sed mi diris:

"Kie estas trompo? Oni deziras tiajn bildojn: tiajn oni ricevas. Ĉar oni pagas? Nu, la mono apartenas al la aŭtoro; ni ne tuŝas eĉ centimon: kie estas la trompato? Ĉu eble vi kredas, ke nuntempaj kolosoj de pentro-arto agas aliel?"

Post iom da tempo, ni ricevis la viziton de sinjoro Dominiko Drake, art-kritikisto.

"Ĉu mi povas fotografi viajn Wiederboren? Eh? Nur tiun ĉi vi havas? Ĉu ne aliajn?" 8-

「いや、どう高くもありません。……彼は手に、火水ほど知られていず
他人からの。御存知ですか？ 彼は……彼は古い農夫でした。
ある時、彼が道ばたに坐す木炭のかけらで石の上に糸をか
いていと、その時、偶然にえーと……「アロ・ヒカノ」が通りか
るので。」

「アア！」とコリアは夢みごころで古いエピソードをさし知って
いるのでうなづきました。

「そしてヒカノは彼を叫び入連かへ行き、援助してあげたので、
夫は話し終えました。でも、もう私はすっかり調子づいてしまいました。

「はい、あのうちは、やはり若い年が経ったので、想像してごらん
下さい。凍りつく様な屋根裏部屋、お金はない、彼自身の絵
の構想とたにがいやがら……。そんな時期に花売り娘が彼と
はげましくくれた。彼の心、一つの心の写りさめた。彼等
が時には裏切りもした。でも彼女は死んでしまった。肺病です。
心の中でルイヴィに感謝しやがら私は終えました。

「アア！」。コリアは脚をうたふようにして。 「で、今は？」

「今は彼、知られはじめている。私、思う、彼の前に大
手な未来が開けているんだ。彼の絵を鑑み、私達は、うまい投資
をしたものだ」とさと思えている。彼の絵の価値はどんどんあがる
わ。息子がつけたチョコレートの作品をスカートからぬぐいと
と笑ひしやがら、私は説明しました。

「でも、新しい家のために、彼の絵を買いたいのですか？」
私の話にもうつかまえたコリアの夫君が横から口をいれま
した。

「難しいわ。」

「なぜですか？」

「ええ……制限……知っていますか？……絵画の輸入には政
府の許可が……。」

「でも、あなた方は、あなた方はどうしたのですか？」

「私達は密輸入したのです。」

「ほう、私達にもやっていただけませんか？」

「そうですね……。」

コリアは夫君とともに出て行きました。彼女のスカートの上にもチョ
コレ

Jes, ni havis tutan stokon. Nia etulo ĉiumatene ŝtelis nian plej bonan leterpaperon, aŭ novan libron, aŭ ŝu-skatolon. Mi pensis savi la murojn el la freskoj de Wiederboren.

"Sed tiu germano estas vera talento!", diris Dominiko Drake. "Ĉu vi ne donus al mi pliajn indikojn..."

Ni rerakontis Giotto'an historieton, la Murger'an romanon; ni eĉ aldonis detalojn el la vivo de Van Gogh kaj de Modigliani. Ni klarigis la celojn de Wiederboren's skolo.

Klera artikolo kun bildoj aperis sur faka revuo. Ne mankis bildo pri Wiederboren: temis pri senkravata junulo dudekkvin-dudeksepjara.

Tiu artikolo ne estis la sola. Postulo pri verkoj de Wiederboren kreskis: ni luis salonon, kaj organizis ekspozicion. Ĉiuj bildoj vendiĝis. Ni komencis altigi la prezojn. Des pli ĝi kreskis la postulo. Jam tagaj ĵurnaloj publikigis intervjuojn kun Wiederboren kaj fotojn pri li, el kiuj neniu similis al la alia: la ago variis inter dudek kaj kvardek, kaj li aspektis jara brunhara, jen blonda, prefere kun-barbo, sed kelkfoje sen ĝi.

Kaj, laste sed ne plej malgrave, la ŝparlibreto de sia filo atingis rekordajn ciferojn. Ni estis devigataj administri kapitalon konsiderindan; la afero fariĝis riska. Kiamaniere trijara, kvarjara infano povas fariĝi akciulo, nericevinte heredaĵon? Kiaj estas la fonto-gajnoj kiuj ebligas tion? Jes, procento sur la vendaĵoj de Wiederboreb-bildoj...sed ĉu sufiĉas por klarigi...

Iun matenon, mia edzo frontis min:

"Jen la tria letero de germana bildekomercisto kiu insiste demandas la adreson de Wiederboren. Kion ni faru nun?"

Krome, Wiederboren komencis ŝanĝi sian stilon. Anstataŭ largaj strioj kaj makuloj, anstataŭ ne certaj koloroj, jen aperis marionetoj, arboj, domoj. "Kion ni faru nun?", rediris mia edzo senespare.

Tiel ni decidis mortigi Wiederboren. Ni ĵetis al la publiko la novaĵon. Li, ni diris, fine fama kaj agnoskita, fariĝis riĉa kaj komencis diboĉan vivon.

レートのついた小さな指の傑作が、かかれていました。

実際、《オ、オ、オ、オ》Xにユリアのお祝いの日に彼とは、おき
りと《ウイテルボレン 1961》と署名のある、木の額には、私の作品
と受け取られたのです。息子はXから「主人と乗せれば犬王馬」と題を
つけていました。私達はユリアに灰青色の（私は馬の主人に
対する種り合に感情を表現し、Xにうまい緑色は乗せられている者か）
の内容であると説明しました。

数日後にユリアが電話してきました。

「聞いてお、お、お。私の友達が、ウイテルボレンの作品を買い
たがっているの。お願いでいいから、25ユーロで250枚いいか」とい
う……」

Xは「貝谷でウイテルボレンの絵は売れはじめました。私達は息
子のために貯蓄通帳をつくらせました。突然、2枚に降る息子は
将来のためにお金をはじめたのです。」

夫は反対しました。彼は「どこにお金が貯まるの？ おんなウイテル
ボレンのかわいらしいお宝を貯まるに……。お宝は私から来たの？ どのお
金は作者にはいるのよ。私達は一銭もつとてないわい。お
どこの儲けがあるの？ おんなは、現代の傑作画家は、
もと裏で振舞いをするとも思っている人ではない？」

Xはからいばりくして私達は絵画評論家である。ドミニコ・ト
ルキの訪問を受けました。

「おんなは、お手持ちのウイテルボレンの作品を写真にとりて
いてはいませんか？ ええ？ それだけですか？ 他にほかにありますか？
Xは、私達には彼の作品の全部のストックが、お宝だからです。

私達の坊やも、一番よい複製品、新しい本、くつない本の、お宝と
お宝人といふました。私達はウイテルボレンの壁画から、壁を
守ることに苦労していました。

「いい、このドイツ人は正真正正の天才だ！」とドミニコ・トルキ
氏が言います。「もとむか他には知っていることか、お宝を、お宝と
いってはいませんか？」

私達はツボットの一生、ビルケルの小説と手紙を繰り返し、話
し出しました。ハン、ゴッホ、モリヤ、ニの詳細な点、手紙を何

Virinoj ne mankis. Eĉ trompitaĵ edzoj ne. Unu el ĉi tiuj atakis lin kaj batlis lin furioze. Li mortis sekve de tiuj batoj. (Verdire, mia ~~ŝia~~ edzo estus preferinta sinkopon: pli laŭmode, li opiniis. Sed mi elektis am-vengon: pli romantika, mi diris.)

Nekrologoj aperis en gazetoj kaj revuoj: oni rerakontis la mallongan vivon de Wiederboren, oni plendis, ke tiel alta genio ne povis doni aliajn cefverkojn, oni konjektis pri evoluo de lia arto, de de lia skolo, se li estus pluvivinta. Tagjurnalo publikigis eĉ kliŝon pri funebro. Alia, intervjuon kun la florvendistino de liaj fruaj jaroj: Ŝajne, ŝi ne mortis pro ftizo, sed fariĝis intertempe itala graffo. Iom post iom, tamen, la morto de Wiederboren komencis malhavi intereson de ĵurnalistoj, kaj, kiam la Tour de France staris, ni pensis ke ni fine liberigis el Wiederboren, el liaj bildoj, el la mono-pluvo kiu fariĝis embarasa...

Nur unu aferon ni ne anotaŭkalkulis.

Kun la morto de Wiederboren, la valoro de liaj verkoj dekoobligis.

El "Revuo Esperanto"

***   ***   ***   ***   ***

由比さんのおもいで

星田淳

昨年4月、S-ro Sidarowiczの旅行について来た数通のたがが最後になつてしまつたが、彼と知合つてから、早いもので15年たつている。あの時は名古屋に彼はいた。満州留用時代の話、十芝まかのり地獄してゐた。次に会つたのは富山の日本大会(1961年)だつたらうか。彼は、そのときMEMの分科会で「ソ連は赤色帝国主義だ」と主張、松阪の吉村氏らと論争したそうだ。この時私は彼にすすめられMEMに入ったが、現在に至るもnur abonantoで、時の金費切れて自然脱落...となると、毎度彼から11ガキで丁寧に、金遣支払いをすすめられ、何とか現在に至つたが、奥に顔かい、暖かいおんがりのある人柄だつた。米ソ両国が盛に核実験をやつてゐた時、彼はPACO(MEM村崗誌)上に、内大臣に訴えるアヒールを出し、あらゆる核実験の停止を主張した。当時政壇関係などに、ソ連の核実験を弁護するグループもあり、MEM内でも彼の訴之に対して反論が出た。その後すぐ彼は日本のMEM支部代表を兼ねたが、この内題も原因のような気がする。あの反共一徹とみえた彼が、後El POPOLA ĈINIOのperantoとなり、中国訪問をした。思想変化の原因を知りたい気がする。次の短歌はS-ro 星田敦丸のうた。同感。

カマラド由比と果てにし君を呼ぶ、エスパンタストわれの無窮なる。

加えました。私達は、ウイテルボレンの派のわが川にのり説明
しました。

学識のある記事が、絵と一語に専門の機関紙にのりました。
ウイテルボレンを描いた絵もの、といました。又水は25歳から27歳
ぐらいのキツタイをしていない青年でした。

又その記事は一つだけではありませんでした。ウイテルボレンの作
品は、何人か、ほふふといました。

私達はワロンと借り、展覧会と開きました。絵は全部売れまし
た。私達は値段を上げはじめました。ますます、絵に對する要
求はふえました。日刊の新聞はウイテルボレンの談話や、写真と発表
しました。又のう水も、水も、まうまうのもので、今おとし、似てはいま
りました。年令は20歳から40歳ぐらいの間で、髪は茶色であつた。
トロンプであつた。まげとばは、いりもの、多からたので、時には
付くといふものもありました。

どうとう息子の貯金は記録的な数字に達しました。これは問題
です。私達は相当な額の資産と管理しなければならなくなつた
のです。事は危くはりました。この様な方法で、3、4歳の子供が
遺産を受けとり、それに、株主になることが、できるでした。又、
可能にした、い、の、派、は、と、父、母、の、母、の、で、し、た。又、
ウイテルボレンの絵と、私、を、令、で、……、で、も、説、明、可、能、に、充、分、で、し、た。
初朝、未、だ、私、に、向、か、て、い、ま、し、た。

「この3通の手紙はドイツの画商からきたものだが、どうして
ウイテルボレンの住所と教之と、私にきている。一体、どうする
のだ？」

と、こ、で、ウイテルボレンは、又、の、ス、タ、イ、ル、を、か、え、は、い、か、て、い、た、の、で、す。
幅の広い線も、し、の、か、い、り、に、不、明、り、の、な、色、の、か、い、り、に、人、形、や、木、
や、家、と、描、く、所、に、な、り、ま、し、た。「一体、どうするのだ？」夫が、私、に、絶
望的に云いました。

又、い、う、わ、け、で、私、達、は、ウイテルボレンと、殺、し、て、し、ま、う、と、決、心
したのです。彼は、どうとう有名になり、認められ、金持ちになり、生
活が、乱、れ、はじめた。女に不自由なことは、な、か、た、し、を、ま、し、た、
夫、も、も、と、く、ま、い、た。又、人、の、者、連、の、一、人、が、彼、と、赤、い、紙、に、後
と、袋、を、下、す、に、し、た。又、水、が、も、と、で、彼、は、死、ん、で、し、ま、た、の、に、(実

を云うと、夫は最近の芸術家らしく、行き話の自殺したとした方がいいと思つたのでしようが、私はよりロマンチックに、と掌櫃の毛づかから殺されたことにはたのびます。と、作り話のコースを私の選は世間に投げかけました。

死亡記事が雑誌や機関紙にのりました。人々はウイテルボレンの短い生涯と語りかえし、これほど偉大な天才が、この傑作をかきこぼす出来事はないかと訴えました。世間の人々は、彼が生きていたのと彼の芸術の発展と、彼の派について推測しはじめました。新聞は華式の写真さえ、のせました。他に彼の初めの頃の花屋や娘とのイタビョー志のせた新聞もありました。彼女は肺病で死んだのでなく、イタリアの伯爵夫人に嫁していたのです。でも死んだ人と新聞記者達は、ウイテルボレンの死に興味と持たせようやりました。そしてフランスに塔がたてられた時、ウイテルボレンと、彼の絵や当惑させられた赤金の雨から自由に歩いたと、私達は脚をほぐさずして。

たど一つだけ思、でもおぼろげなことがあります。

ウイテルボレンの死によつて、彼の作品は10倍も値上りしたのです。

* * * * "Revuo Esperanto" 上 * * *

[Lingva atentigo]

Reveni は「帰る、ではない!?!」

A. B は日本人。C は外国人。事務所まで話しこんでいたが、もうそろそろ引揚げ時、夕方です。A は、「帰ります」といつつて……

A: Do, mi revenos.

C: ?

B: Ni baldaŭ forlasos ĉi tiun ĉambron. Ne revenu, mi petas. Ni baldaŭ fermos la pordon.

A: ?

「新編エス和」(四本)で「帰る」を reveni としたため、二人が誤り、相当のバツランでもよくやっています。reveni は文字通り、re+veni (再び来る)で、上の例の場合、A は「またこゝにやります」の意味。二人は時 A は、Mi iros hejmen. とか Mi devas jam foriri. といふはよかつたのですが、B に説明(助け舟)をぬかれても reveni は日本語の「帰る」と同じだと信じている S-r A には通じなかつたわけです。これは「Esp. 会話再入門」福田孝男著に、笑話として出ています。

Ĝio la 「原生花園」

Asamu Naola.

diversaj aferoj ĉagrenis min.

Senkaze mi estis melankolia ĉiam

sur la blua kanvaso, la melankolio de vivo, estis pentrita la intensa koloro, ekzemple, jaluzo, malamo, perfido, malkredo, memmalamo, itj. La fono de mia peiko ne malaperis. male! Ĝi fortiĝis pli kaj pli.

Mi decidis vojaĝi

Eble mi povas forgesi melankolion ion da tempo.

Jes, bone, nur ion forgesi. Estas maleble forgesi tian senton perfekte.

Lau la konsilo de kvaropaj knabinoj el Tokio, niujn mi renkontis. Ĉe la lago 知床五湖 en nebulo, mi elautobusigis ĉe 浮小舟水.

Mi sciigis al ili la kanton "al amiko fora" (1937. 5. 10), kaj ankau ili rekompence sciigis al mi iun kanton "旅の引水".

五湖の 浮小舟水.

旅行 忘れずして.

浮小舟水. 20日 5. 10

浮小舟水 思い出すことでした.

Kiam la autobuso proksimiĝis al 4 10 refoje, mi kantis ĉi niujn kantojn po unufoje, kaj mi adiauis megarante reciproke ke mia vojaĝo estu senokcidenta.

Mi komencis piediri sur la nacia vojo, sed baldaŭ mi ŝanĝis en malvastan, kastitan vojon,

trans fervojo, inter la fervojoj kaj la Maro
Aŝoka.

La pejzaĝo tie forte kaptis mian koron.

Ruĝa estas 紅 (Kŭ),

Oranĝa, 橙 (Ŝ),

purpura, 紫 (M).

flava estas 黃 (W). Ili encaŭtis mian
koron kun forta neforgebla impreso.

Mi nepovis premi la pacien, ĉiun fontis el mia
koro, kaj mi krietis.

Ne vidigis de tie la maro, la fervojo, kaj la
nacia vojo, sed aŭdiligis muĝo de la maro, ĉiun
daŭras monstone, solece, kaj kelkefoje fajfilego
de vagonaro ĉiun ploras muzere.

紅 (Kŭ) estas ruĝa lamente, kaj floris ĉie ĉirkaŭ
mi. Mi staris en floroj. Mi kontentis, sentis
anin feliĉa, kvankam ĝi daŭras ne tre longe.

Le estas permesite, mi volis alparoli ilin,
kaj kisi unu post aliaj portante ilin en la
brakoj.

Kelkefoje mi grimpis la dekstran monteton,
krozari mi rememoris ĉiun agon, kaj rigardis
la maron.

Severaj ondoj de la maro Aŝoka, montris al mi
blankajn dentegojn sur la norda ĉielo melanholia.

Momente la tempo haltis, kaj mia koro ekflugis
libere super la florigardeno.

"Ho, eble eĉ mi povus daŭre vivi sentante
fajŝon interne!" Pensante tiel, mi ridetis.

Kiam mi atingis la stacion "麻生花" post
almenaŭ du hora piediro, mi vidis tie multe
da homoj ĉiuj venis tien per aŭtobusoj aŭ

propraj aŭtomobiloj.

Ili grimpis monteton, trovinte la florojn
kiuj almenaŭ mortis, ili ridegis, kriis, kaj
kuris.

Rigardante la anonctabulojn pri floroj,
ili ekĝemis.

Eble post la vojaĝo ili parolis al siaj gekonatoj
fiermiene. "Mi vidis florojn de la 花の国"

Imagante tion, mi sentis malaĝrablon.

Nur mi, mi kaj la kvaropaj knabinoj, kaj
aliaj personoj kiuj piediris la malvastan
vojon, havas rajton diri tion, mi pensis.
Kaj dirante tion, sed rigardante ilin
kun mokridomieno, mi preterpaŝis inter
ilin

"El mia lastatempa vojaĝo"

** ===== **

VORTOJ DE S-RO SIDOROWICZ (Daŭrigo de p.25)

--Mi laŭdas ŝian belecon, laŭdas ŝian bonkorecon. Aŭ
faras toston kun ia politikaj sencoj aŭ io alia. Do mi
havas eblecon paroli en propraj vortoj pri io ajn. Kaj
bedaŭrinde japanaj esp-istoj ne havas tian eblecon.

5) "eterna komencanto" は 何人か 自慢か?

Kelkaj japanaj samideanoj diris, en sinprezentado japa-
naj esp-istoj diras, ke ili estas eternaj komencantoj,
ĉar ili estas tiel gentilaj, ili volas humiligi sian per-
sonecon dirante tion. Kaj mi diris, ke se ili estas tiel
gentilaj tro, pli bone diri, ke ili estas tiel maldili-
gentaj, tiel mallertaj, tiel mallaboremaj----. Tamen ili
diras, ke ili estas eterna komencanto kun certa fiero.

Mi observis en iu kunsido, unu homo sin prezentis bone
en esp-o kaj ne ricevis tiom da aplaŭdo, kiel tiu, kiu
parolis japane kaj diris, ke li estas eterna komencanto.

こうして文に書いてみると、かたじけなく言葉のくり返しが多いのになつく。
というのは、金部や、話しことばの場合当然のことだろう。金部が略した
ところもある。文法的には必要な *ke* や、関係代名詞が省略も多いが、
話しことばとしての *esp.* が文語 *esp.* から少し変わった部分とも考えられる。

Hokkajdo

Hokkajdo, kuŝanta inter $41^{\circ}30'$ kaj $45^{\circ}31'N$, estas la plej norda de la Japana Insularo. En latitudo, Sapporo, la ĉefurbo, respondas al Marsejo, kaj Hakodate, la suda pordo de Hokkajdo, estas iomete pli norda ol Novjorko.

La tuta areo de Hokkajdo estas $78,509\text{km}^2$, ĉ. 21% de Japanujo, el kiu 76% ($59,364\text{km}^2$) estas arbaro. La nombro de logantoj estas 5,172,000 en junio '66, kaj homa denseco estas 66 por km^2 .

Hokkajdo, proksima al la norda limo de mezvarma zono, havas malsekan kaj malvarman vintron. La klimato estas ofte komparata kun tiu de la norda parto de Nordameriko, la suda parto de Kanado, kaj nordedropaj landoj.

De la ŝtona epoko, en Hokkajdo vivis diversaj triboj, el kiuj la plej potenca kaj konata estis la aina. En 1869, al tiu insulo, ĝis tiam nomita Ezo, oni donis novan nomon "Hokkajdo", kaj metis Kolonian Komisionon tie laŭ la moderniga plano de ĵusnaskita tutlanda registaro. Laŭ la plano de Horace Capron kaj multaj agrikulturaj teknikistoj, semitaĵoj de Usono, laboris por konstrui modernan Hokkajdon enkondukante grandskalan farmsistemon. Ankaŭ la urbo Sapporo, kie la stratoj ofte kruciĝas kun la aliaj, estis konstruita kunlabore de tiuj usonaj specialistoj.

Eua cent jaroj pasintaj de tiam, Hokkajdo ŝanĝis sin de forgesita sovaĝa foro al nuna moderna kaj viveca insulo kun kvinmiliono loĝantaro.

La industrio en Hokkajdo ampleksas fabrikadon de papero, pulpo, ŝtalo, ŝipoj, kemiaj sterkoj, betono, biero kaj fiŝaĵoj el nordmaraj fiŝoj, forst-, riz-, frukto- kaj legomkultivadon, bredadon kaj karbminon.

Ankaŭ por turistoj Hokkajdo estas vera mekko kun diversaspektaj naturaj fenomenoj, falnoj kaj floroj de unikaj specoj. Ĝi havas kvar naciajn parkojn, Sikocu-Tooĵa, Daisecuzan, Akan kaj Ŝiretoko, kaj vic-naciajn kaj dek unu guberniajn. Multaj banlokoj, lagoj kaj montoj, kie ankaŭ en vintro oni povas ĝui skiadon kaj glitadon, ja prezentas ĉiusezonan feriolandon.

Hokkajdon oni povas atingi dum unu horo de Tokio per regula jet-aerplano. Do oni diras, ke la skiejoj apud la lago Sikocu estas la plej proksima de Tokio, ĉar atingi tiujn en Kantoo oni bezonas pli longan tempon per surtera trafiko.

Fotoj

- (1) Festivalo de nego kaj glacio en Oonuma Parko.
- (2) Festivalo de Oŝocka marglacio
- (3) Kitanomine Nacia Skiejo en Fureno
- (4) Bunta vintra festivalo en Asahikaŝa (Asahikawa)

HAKODATE (253,000 enl.), la enirpordo de Hokkajdo, estas ideala natura haveno unue malfermita por komerco kun alilandoj en 1859 kune kun J. Kobema (Yo---) kaj Nagasaki. Abundas vidindaĵoj kaj historiaj lokoj ĉirkaŭ la urbo.

MONTO HAKODATE (alt. 334m.) donas grandiozan pejzaĝon de la urbo al la vizitantoj. La belega nokta sceno, kiun oni povas ĝui sur la pinto, estas vaste konata. Tien regule kuras busoj de aprilo ĝis la mezo de novembro.

GORJOCKAKU (GORYŪ), pentagona kastelo, nomata tiel pro sia formo, estis konstruita en 1865 laŭ eŭropa stilo. En 1868 ĉi tie okazis la fina batalo inter Meiji-registara kaj ŝoguna armeoj. Tiu historia konstruaĵo estas registrita kiel "Grava Kultura Propraĵo". Proksima de la tramhaltejo Gorjockaku-Koen-mae, 10 min. de Hakodate stacio.

TRAPISTA MONAĤINEJO, 40 min. de Hakodate stacio aŭ 10 min. de Junokaŝa stacio per buso, estis fondita de ok francoj en 1898 kaj havas pli ol cent monaĥinojn. Sur la proksima monteto floras konvaloj pure blankaj en frua somero.

JUNOKAŝA VARMAFONTO estas kvietaj kuraĉloko apud Makukura Rivero kaj frontanta al Cugaru Markolo. Sur la najbaraj montetoj floras amindaj konvaloj en frua somero.

OONUMA VIC-NACIA PARKO entenas tri lagojn de Oonuma, Konuma kaj Junsainuma (Zyun-). La apuda vulkano Komagadake donas multon al la belo de la pejzaĝo. Plej ĉarmaj estas la freŝa verdo en somero kaj la bunta aŭtuma foliaro ĉirkaŭ la lago. En la lagaro, kies bordo longas je 34 km., troviĝas multaj insuletoj kun arboj, sur la bordo staras fantaziaj rokoj, kiuj donas unikan ĉarmon al la sceno. Kuŝanta 27 km. norde de Hakodate, 134m. alta super la marnivelo, tiu parko estas ja ideala somera libertempejo.

ESAN GUBERNIA PARKO estas sur marbordo de Oŝima duoninsulo konata pro grandegaj rokoj sur bordo kaj riĉaj alpaj floroj sur la monto. Monto Esan estas aktiva vulkano, ĉirkaŭ kiu troviĝas multaj varmafontoj.

Fotoj

- (5) Kamomejima (Mevo-insulo) en Esaŝi/Hijama Gubernia Parko
- (6) Esan kaj Hiura Lumturo/Esen Gubernia Parko
- (7) Oonuma kaj Komagadake/Oonuma Vic-nacia Parko
- (8) Rigardo sur Monto Hakodate/Urbo Hakodate

⑥ SAPPORO (885,000 enl.) estas la politika kaj ekonomia centro de Hokkajdo. Tie sidas multaj ŝtataj kaj guberniaj oficejoj, firmaoj, kompanioj k.a. La bulvarado Oodoori estas bone konata pro la freŝa verdo kun buntaj floroj en somero. La sezonaj allogaĵoj de Sapporo estas multaj kaj diversaj; Lilak-festivalo en printempo, piroteknikaĵoj kaj Niktereŭto-Festivalo en somero, Nega Festivalo kaj karnavalo Surglacia en vintro estas ĉefaj el ili.

HOKKAJDA UNIVERSITATO estas konata pro la vasta areo kun poplara bulvarado, ulmoj kaj busbo de D-ro W.S.Clark, kiu donis spiritan bazon al la universitato.

HORLOĜA TURRO estas fama ekzerclo halo de Sapporo Agrikultura Kolegio, nuna Hokkajda Universitato.

BOTANIKA ĜARDENO de la Univ., havas areon de 13.5 ha., kie oni rezervas parton de la virga arbaro de malnova Sapporo. Ĝi tri mil specoj estas transplantitaj de diversaj lokoj de la mondo.

BANLOKO JOOZANKEJ, 20,6 km. de Sapporo, sur bordo de Tojohira Rivero, en ĉiu sezono akceptas multajn turistojn, kiuj ĝuas freŝan verdon en somero, buntan foliaron en aŭtuno kaj skiadon en vintro. Ĝi apartenas al Ŝikocu-foĵa Nacia Parko.

OTARU (205,000 enl.), unu horon da veturo de Sapporo, estas unu el la plej bonaj havenoj sur la bordo de Japana Maro. Ĉirkaŭ la urbo troviĝas multaj lokoj por turistoj kiel jene.

OTARU AKVARIO (en Ŝukucu), 20 minutojn per buso de la urbo, troviĝas sur la bela bordo de Ŝukucu. La akvario kun multaj basenoj kaj kuvoj por fiŝoj kaj marbestoj, roko-ĝardenoj k.a. estas la plej granda en Oriento, oni diras. Ĉirkaŭ Ŝukucu troviĝas roka bordo, kie oni povas ĝui naĝadon en bela akvo kaj jaŭtveladon.

BANLOKO ASARIGAJA, 30 minutojn de la urbocentro per buso, situas en aminda valo, kiun kovras freŝa verdo en somero kaj blanka neĝo en vintro.

OTAMOI MARBORDA PARKO, 24 km. de la urbo. Konata pro rokegoj.

TENGUJAMA estas fama skiejo kun kompletaj ekipaĵoj.

FOTOJ

- (9) Lago Tooja en aŭtuno/Ŝikocu-Tooja Nacia Parko
- (10) Rigardo sur Nakajama Pasejo/ "
- (11) Ŝigokudani(Infera Valo) en Noboribecu/ "
- (12) Banloko Joozankej/ "
- (13) Sabropenda roko en Rajden

MURORAN(180,000 enl.), sur krestoforma Etomo duoninsulo estas bona natura haveno kaj konata pro la vigla komerco kun alilandoj. Kun grandaj fabrikoj por fero, ŝtalo, tono kaj olerafinado, Muroran formas la contron de la industrio en Hokkajdo. Sur la suda marbordo de Tokkajdo 6 km. longa, staras klifo 100 m. alta. La du turismaj ŝoseoj sur la pacifika bordo, unu al Ĉikjuu(Tikyû) kaj la alia al Monto Sokurjoo(-ryô), prezentas agrablajn veturon kun pejzaĝo kun klifoj kaj kavoj formitaj de erozio de la Nigra Tajdo kaj la vulkanaj erupcioj. TOMAKOMAI(90,000 enl.), 74 km. sude de Sapporo, estas viveca industria urbo sur pacifika bordo. Konata kiel "Urbo de papero" ĝi havas du grandajn paperfabrikojn Ooĵi(Ŭzi) kaj Kokusaku en si. El ili Ooĵi fabriko konstruita en 1909, post senĉasaj kresko kaj renovigo, produktas ĉ. 1600 tunojn da papero ĉiutage. La nova haveno, konstruita per unika maniero fosi sovaĝan herbejon per maŝinegoj, jam plenumas gravan rolon por enporti varojn en Hokkajdon kaj eksporti karbon en granda kvanto. Granda industria zono estas nun formata ĉirkaŭ la haveno. Okcidente de la urbo troviĝas aĝa vilaĝo rekonstruita apud lageto Poroto en Ŝiraci.

ŜIKOCU-TOOJA(SIKOTU-TÔJA) NACIA PARKO: Situanta en la mez-sude parto de Hokkajdo, tiu parko, 98,660 ha. en areo, havas diversajn tipojn de vulkanoj kaj kalderejoj, lagoj kun diversaj scenaj elementoj kiel arbaroj, varmafontoj k.a. Lagoj ŝikocu kaj Tooja estas du el la plej bonaj gemoj de tiu parko. El la vulkanoj ĉirkaŭ la lago Monto Jootej(Ŭtei) estas la plej konata en la nomo "Ezo-Fuĵi" pro sia eleganta formo. Notindaj estas ankaŭ la lago Monto Tarumae apud lago Ŝikocu pro sia lafa monteto. La kapo kaj Monto Ŝooŭa Ŝinzan(Syôwa Sinzan) formita en 1944.

LAGO ŜIKOCU(76 km² en areo), 23 km. norda de Tomakomai, estas unu el la plej belaj lagoj en Hokkajdo, konata pro multaj trutoj, kiuj tiras multajn hokantojn en somero. Ĝi estas ĉirkaŭata de vulkanoj Tarumae, Fuppa-

kaj Eniŝa(Eniwa), kiu lasta havas kelkajn varmafontojn kun hoteloj ĉirkaŭ si.

LAGO TOOJA, estas tipa kaldera lago kun centra montareto Nakanoŝima kiel insulo. apud la lago troviĝas multaj varmafontoj kaj nova vulkano Ŝooŝa Ŝinzan.

BANLOKOJ: En la parko troviĝas multaj varmafontoj. Ankaŭ krom ĉirkaŭ la lagoj Ŝikocu kaj Tooja, troviĝas multaj banlokoj, el kiuj la plej konata estas Noboribecu kun malnova kratero Ŝigokudani. Tie estas multaj hoteloj, kie ne mankas ankaŭ diversaj amuzoj. Sur Monto Ŝihocorej oni montras alin vilaĝon zorge rekonstruitan kaj urasan ĝardenon, kie vivas kelkdek brunaj ursoj, trovataj nur en Hokkajdo, Saŝalino kaj Kurilaj Insuloj.

Fotoj

- (14) Kabe Erimo/Erimo Gubernia Parko
- (15) Tokaĉidsake Skiejo en Biei
- (16) Lago Nukabira/Daisecuzan Nacia Parko
- (17) Lago Ŝikaribecu/ "

ASAHIKAWA(-KAWA)(265,000 enl.), situanta en la centra parto de Hokkajdo, prosperas pro siaj abundaj agrikulturaj kaj lignaj produktaĵoj. Ĝi estas la centro industria kaj kultura en centra Hokkajdo. Riĉa akvo de Rivero Iŝikari donas riĉan rikolton de rizo en Kamikaŝa Ebena ĉirkaŭ la urbo. Pro la ligno el Daisecuzan Montaro prosperas ligna kaj pulp-papera industrioj. Ĝi estas ankaŭ unu pordo de Daisecuzan Nacia Parko.

Aina vilaĝo en Ĉikabumi, en okcidenta parto de la urbo, estas loĝata de kelkaj ainaj familioj. Tie ili vendas diversajn memoraĵojn pri aina vivo kaj aŭdigas legendojn de maljunuloj. En Araŝijama Natura Parko estas kelkaj modeldomoj konstruitaj tiel, ke la vizitantoj povus havi la konturon kiel ainaj vivis en sia tempo.

DAISECUZAN NACIA PARKO: Tiu parko, situanta en la mezo de Hokkajdo, estas la plej vasta de la naciaj parkoj en Japanujo. Ĝi okupas la montaran regionon nomatan "La tegmento de Hokkajdo" kun tuta areo 231,929 ha., kiu enhavas tri grandajn vulkanarojn Daisecu, Tokaĉi kaj Ŝikaribecu, kaj Montoĉenenon Iŝikari. La parko estas konata pro la altaj montoj kovritaj de virgaj arbaroj ekipiferaj, multaj belaj valoj kun akvofaloj kaj bone ekipitaj banlokoj. Vizitantoj al tiu distrikto povas observi diversajn vulkanajn fenomenojn, aktivajn, eksajn, ŝildovulkanojn, lafaĵn fluejojn, vaporejojn, kaj unikajn

karakterojn de tiu norda zono kun vasta arbaro kaj alpaĵaj floroj. Ĉirkaŭ du mil metrojn altaĵ estas la montoj, el kiuj la plej alta estas Asahidake, 2290 m. En tiu distrikto troviĝas la fontoj de du grandaj riveroj en Hokkajdo, Iŝikari kaj Tokaĉi.

BANLOKO SOOUNKJOO (SOUNKYŌ) sidas en la fundo de kanjono farita de rivero Iŝikari. Ambaŭ flankoj de la kanjono estas vertikalaj klifoj kun kelkaj akvofaloj kaj gigantaj rokegoj. Ĝi estas unu startopunkto por grimpi la Montaron Daisecuzan. Inter hoteloj kaj vendejoj troviĝas Soounkjoo-Muzeo, kiu montras materialojn pri topografio, geologio kaj vivaĵoj en ĉi nacia parko.

BANLOKO TENNINKJOO (--KYŌ) kuŝas sur la supra parto de Rivero Ŝuabecu, en la fundo de kanjono simila al Soounkjoo. Estanta sur la sudokcidenta flanko de Monto Asahidake, ĝi servas kiel okcidenta enirejo al Daisecuzan. Proksime de tie staras Akvofalo Hagotomo, alta je 250 m.

ŜIROGANE estas paca banloko ĉirkaŭita de natura arbaro, kuŝanta sur la bazo de Monto Tokaĉi kaj ĉe la supra parto de Rivero Biei. Tie oni havas grandiozan pejzaĝon de Montoj Tokaĉi, Biei, Biei-Fuji. Ŝirogane servas ankaŭ kiel bazo por grimpi tiujn montojn, kies deklivoj formas unu el la plej bonaj skiejoj en Hokkajdo.

Fotoj

- (18) Gensei Kaen (Natura flora parko) / Aŝiŝiri Vic-nacia Parko
- (19) Montoj de Ŝiretoko / Nacia Parko Ŝiretoko
- (20) Maŝuu (Maŝyū), la lago de mistera belo / Akan Nacia Parko
- (21) Roka bordo de Insulo Teuri / Teuri-Jagiŝiri Gubernia Parko
- (22) Rebun, la insulo de norda ekstremo / Riŝiri-Rebun Vic-nacia Parko

KUŜIRO (188,000 enl.), konsta bazo por ŝiŝistoj al norda maro, estas ankaŭ komerca haveno kaj industria centro de la sudorienta parto de Hokkajdo. Multaj ŝipoj kaj maristoj, karbano, paperfabrikoj kaj aliaj industrioj donas unikan viglon al la urbo. Okcidente de la urbo estas natrue parko de tanĉoo-zuru (rugkresta blanka gruo), kiun japanoj amas pro la eleganta belo kiel simbolon de longviveco. Nun oni protektas ĝin.

ABAŠIRI (48,000 enl.) estas la plej granda urbo sur la bordo de Oĥocka Maro kaj prosperas kiel fiŝista centro. Ĝi estas ankaŭ bazo por vojaĝo al Gensei Kaen natura florparko kaj Duoninsulo Ŝiretoko.

OBIHIRO (123,000 enl.) estas vigla komerca kaj industria urbo en la centro de Tokaĉi agrikultura distrikto. Kuj la montaroj de Daisecuzan, Tokaĉi, Akan kaj Hidaka sur sia fono, la Tokaĉi Ebena prezentas grandecan pejzaĝon al turistoj.

NACIA PARKO ŜIRETOKO kovras la pitoreskan distrikton de Duoninsulo Ŝiretoko, sin etendanta en Oĥockan Maron. En la areo de 41,375 ha. ĝi enhavas vulkanan montoĉenon kun tri pintoj, t.e. Ŝiretokodake, Ioo kaj Rausudake. Ĉe la piedo de la montoĉeno estas multaj grandiozaj akvofaloj pendantaj sur mar-eroditaj klifoj 200 m. altaj. Unika karaktero de tiu parko estas la sovaĝa naturo netuŝita de homoj. Ĝi prezentas ĉie okulfrapajn scenojn de kalderaj lagoj, virgaj arbaroj, diversaj alpoj floroj kaj avasoj da marbirdoj.

AKAN NACIA PARKO: Kuŝanta en la orienta parto de Hokkajdo, tiu nacia parko kun areo de 87,498 ha. montras modelojn de vulkanaj aktivecoj, kiuj meritas tutmondan atenton. Preskaŭ la tuto de la parko estas okupita de vulkanoj akompanitaj de du grandaj kalderalagoj Akan kaj Kuĉĉaro. Inter aliaj lagoj troviĝas Ĥapone misterajna Lago Maŝum, kies akva travidebleco estas 41.6m., la unua rekordo konata en la mondo. La grandioza pejzaĝo kun elstaranta O-Akan, fumantaj vulkanoj Me-Akan kaj Ioo, havebla sur montpasejoj Biĥoro, Sempoku kaj Alĉbeno Sokodaj, estas eterna memoro al la vizitantoj. Tiu parko estas precipe favorata de bunta aŭtuna foliaro de malfrua septembro ĝis novembro.

UAKKANAJ (=WAKKANAI, 55,000 enl.) sur 45.5°N., la plej norda ekstremo de Japanujo, estas pitoreska havenurbo servanta kiel bazo por nordmara fiŝkaptado. Sur la belvidejo de Kabo Soĉja (Sōya), proksima al la urbo, staras monumento por la memoro de Mamiĵa Rinŝoo, la unua esplorinto de Hokkajdo en ĉ. 1600, tomboj de Ajzu-klanaj samurajoj, kiuj falis kiel lingardantoj, statuo de hundoj saĥalinaj, kiuj mortis en servo por antarktekspedicio en 1955, kaj multaj aliaj historiaj objektoj de tiu mal-

proksima landlima angulo. Ankaŭ ŝipoj al ĉisubaj "Nordaj insuletoj" veturas de tiu haveno.

NORDAJ INSULETOJ: Apud Hokkajdo troviĝas plurej insuletoj sur norda maro furioza en vintro. Lavataj de fortaj marondegoj, ili havas unikan karakteron en sia sovaĝa naturo.

INSULETO RIŜIRI, kuŝanta sur la maro koccidenta de Ŭakkanaj, estas fama pro la bela Monto Riŝiri-Fuĵi kaj Himenuma, ĉerma legeto en apuda arbaro.

INSULETO REBUN estas formita de montetoj, sur kies klifoj troviĝas diversaj alpaĵ floroj.

INSULETO TEURI estas konata pro la amasoj da marbirdoj.

INSULETO JAGIŜIRI formas naturan ĝardenon kun la onko-arboj (taksusoj), ĉie en la insuleto kreskantaj.

KIEL ATINGI AL HOKKAJDO

Fervejo: La Japana Nacia Relvojo (JNR) donas oftajn servojn inter Tokio kaj Sapporo kun ŝipo inter Aomori kaj Hakodate. Ekspresoj kun rezervitaj seĝoj estas oportunaj; Ueno en Tokio - Aomori, 10 h. 25 min., Aomori - Hakodate, 3 h. 50 min., kaj Hakodate - Sapporo, 4h. 30 min.

Fluge: Kelkaj aertrafikaj entreprenoj servas inter Tokio kaj Sapporo per oftaj flugoj. Ankaŭ inter ĉefaj urboj en Hokkajdo oni servas. Bonvolu turni vin al Japana Turista Buroo (JTB).

* * * * *

VORTOJ DE S-RO SIDOROWICZ (Daŭrigo de p.27)

4) 自分の言葉で、救切り形でない自己紹介を!

En renkontiĝo solena aŭ malsolena japano diras la nomon, antaŭnomon, kaj diras la aĝon, kaj poste ke li estas komencanto, kaj tio estas en ordo, do li ne progresas en nia lingvo, ĉar sufiĉas. En Eŭropo estas kutimo, ke dum la bankedo oni parolas ... kaj parolas ne prezentante sin, tute ne parolas pri sia nomo aŭ antaŭnomo, neniam parolas ke mi estas tiu kaj tiu, kaj ne pri aĝo. Mi staras kaj parolas pri io ajn mi volas, aŭ faras toston je la sano de mia dekstra belulino aŭ la sano de mia maldekstra najbarino ---. Kaj mi parolas pri ŝia beleco evidente, tio estas parolado en la bankedo.

S-ro T. Takahashi skribas pri sia nova loĝejo ....

昨年末のザンホフ祭を最後に北海道を去った S-ro 高橋達治(前 H.E.L. 事務局長)は 55 回日本大会のため再び来道の子定ですが、D-ro の賀あてに寄せられたたよりを一部紹介(ます。猶 発信日は 1 月 28 日です。

Mi atingis tien ĉi je la 28-a de la lasta jarfino kaj jam forpasis ĵus unu monato--kia rapida forpaso de la tagoj! La Simizu Marista lernejo, mia laborejo, estas nove konstruita, granda kaj luksa lernejo kun multaj ĉambroj kaj lernas 185 lernantoj.

La loĝejo estas sufiĉe granda domo por miaj familianoj. Ĝi havas 7 ĉambrojn en 36 cubooj kaj troviĝas multaj arboj en ĝardeno de 150 cubooj, --persiko, persimono, kaj du specoj de oranĝoj(nacu-mikano kaj daidai)-- kaj multaj pinarboj, ĉar ĝi estas en la daŭro de Miho-nomacubara. Sur la ĝardeno kovras gazono kaj troviĝas balancilo kaj pend-ludilo kaj aliaj malnovaj ludiloj kiuj gojigas miajn gefilojn.

Estas tre varme en tiu ĉi loko. Dum la tago temperaturo mezuras 20 centi-gradojn kaj plie brilas la suno en verando(engawa) kaj mi povas ĝui varman sunradion same kiel en majo en Otaru, sed dum la nokto estas iom malvarme (4 aŭ 5 gradojn) kaj mi ne povas esti sen malgranda portebla petrolo stovo, ĉar mi jam kutimiĝis sidi apud varmega stovo en Otaru.

De antaŭ mia domo, mi povas vidi belegan montegon "Fuji" kiu kovras sian pinton per blanka neĝo. En la malvarma mateno mi rigardas la pinton por distingi neĝan ventegon. Ĉar tiu blovo sciigas al mi malvarmegan veteron en la norda lando kaj mi kare rememoras vivon en Otaru.

Mi kore esperas al vi ĉion bonan en la nova jaro, kaj deziras revidi vin en la ĉi jara kongreso.

"Vortoj de S-ro Sidorowicz"

少し古い話(1年前)にが Pola samideano Sidorowicz は各地を廻って、大いにしゃべりまくっていた。'65年の世界大会の印象がうすれてきた時、再び「話した」ESP会話にふれ、LIK経験者にとっても、未経験者にとっても、大きな刺激だった。かなり耳の痛いこともしゃべっていたが、Magnetfono に記録されているもののうちいくらかをとり、Sidorowicz 語録をつくってみる。

1) イスパラントだけで話す決意を固めよ。

"Estus bone, se vi faros fortan decidon paroli dum viaj renkontigoj nur esp-e, se vi tion faros, vi certe progresos, kaj certe akiros la liberon de la parolo, de la parolata lingvo sam-grada de N-ro H--"

2) ねげりと努力なくして奇蹟は起らぬこと。

"Neniam miraklo okazas en la mondo, se oni devas ekiri per propra peno, propra laboro kaj obstineco. Por lerni Esp. bezonas certa obstineco, ĉiutage, se ne paroli, almenaŭ legi."

3) 日本のイスパラント雑誌(?)なんの読めやしない。

"Japanaj respondeculoj de esp.-movado tre bagatele traktas la problemon de skribita lingvo kaj ili disvastigas inter geesp-istoj junaj publikaĵojn pri Esp. sed ne per Esp. Estas multaj publikaĵoj en Japanujo, kiujn mi trovis, sed mi povis nur rigardi sed ne legi, ĉar ili skribas nur pri Esp. sed ne per Esp.,-- . Mi havas ĉi tie malbonan ekzemplaron Orienta Revuo ----"

なるほど外国人からみれば不満はもっともだろう。ハンガリーポーランド等の Esp-a gazeto に比べ、R.O.など「母国語の%が格段に大きいのはたしかだ。彼の babilaklo は更につづくが, spaco mankas. 以下 25 頁につづく。

KASRAPORTO de HEL (会計報告)

① 前回 (N-ro 37) 報告発行高

30,840^円

収入 Disciplinado 会費 18,100^円

HEL 会費

礼中尾 12名 x 300 3,600

(永田明子, 高部利一,
伊藤玲子, 畑中博志
藤井重雄, 末三郎
今村孝代子, 川口麗秀,
沢谷雄一, 佐々木健,
依谷絹代, 外 35名)

誌小収 7名 x 300 2,100

(星田淳, 星田文子,
末沢邦夫, 木村洋子,
菊池孝男, 船橋裕一,
小林一男)

小梅 6名 x 400 2,400

(小泉亮子, 橋本裕昭,
山賀勇, 江口晋吉,
早川崇, 伊藤マユ)

由仁 新田篤男 400

広尾 山野善美子 500

(会費100円)

不明 10

支出 55回大会へ貸出し 10,000^円

LEONTODO N-ro 37 12,000

通信費(S-ro 高橋様分) 2,000

〃 (Disciplinado) 160

Disciplinado 借保

ホテルへ支払い 16,855

給. マシマ 100

リコー. 同紙 363

② 支出計 41,478

差引残高

① + ② - ③ = 16,472^円

内訳

振替口座) に 3,400^円

小梅 8705)

誌小収事務局

郵便貯金に 13,072^円

② 収入計 27,110

【編集後記】 大会準備はあついても、機関誌は出さねば…との皆さんの意見で、二本立てのが出来ました。原稿が全然なく、Tomakomanojのみで丁度上げた結果となりましたが止めを得ません。北海道大会のあと、6月中に1度出し、あとは日本大会に全カーと考えています。場合によっては指名して原稿をお願ひすることになるかもしれません。LEONTODOをHELの人数のしとして買つたため御協力下さい。(AH)

Enhavo de ĉi tiu numero

1. 次号に具体化する大急準備
2. 5月には札幌と小樽でー
3. 第32回北海道大会、会員消息
4. 「ウァルボレンの生理と死」対訳 Trade Osamu Nada
星田 淳
12. 由紀さんのおもいで
14. Reveni 12「帰る、ではない!
15. Ĝis la "原生花園" Osamu Nada
18. Hokkaido (Turismo gvidlibro)
26. S-ro T. Takahashi skribas pri sia nova loĝejo...
27. "Vojtoj de S-ro Sidorowicz"
(Dolnigoj en paĝoj 25, 17)
28. Kvarraporto de HEL (会計報告)
編集後記

LEONTODO N-ro 38

発行：1968年5月4日

発行所：小樽市花園東3-11 山賀勇次郎
北海道エスペラント連盟

編集：苫小牧市王子西部2区56号 星田淳